

ด่วนที่สุด

ที่ กท ๐๒๐๐/๖๕๖

สนทเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 10567 สค
วันที่ 18 พย 2557 16๐

กระทรวงกลาโหม

ส.ส.โก

ถนนสนามไชย เขตพระนคร

กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/ว(ล) ๒๐๕๔๘

ลงวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๗

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. ร่างพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้ว จำนวน ๑๒๐ ชุด และแผ่นบันทึกข้อมูล จำนวน ๑ แผ่น
 ๒. บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
 ๓. บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
 ๔. ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๙๘ กับร่างพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้ว

ตามหนังสือที่อ้างถึง ขอทราบความประสงค์ในการเสนอเรื่องร่างพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้วต่อคณะรัฐมนตรี ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงกลาโหมขอยืนยันในการเสนอเรื่องดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๒) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) กำกับการบริหารราชการกระทรวงกลาโหม ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียดดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ คณะรัฐมนตรีได้ประชุมเมื่อวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๒ ลงมติอนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ตามที่กระทรวงกลาโหมเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา โดยให้ความเห็นของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องไปประกอบการพิจารณาด้วย แล้วนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

๑.๒ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) ได้ตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จ (เรื่องเสร็จที่ ๘๕๒/๒๕๕๒) และคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๓ ลงมติเห็นชอบร่างพระราชบัญญัตินี้ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

/ตรวจพิจารณา ...

ตรวจพิจารณาแล้ว และให้ส่งคณะกรรมการประสานงานด้านนิติบัญญัติพิจารณา แล้วเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

๑.๓ คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๔ ลงมติรับทราบสรุปผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎร วันพุธที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๔ ซึ่งให้เสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวต่อสภาผู้แทนราษฎร เพื่อบรรจุระเบียบวาระเป็นเรื่องด่วน ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีได้เสนอเรื่องให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรเมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๔

๑.๔ ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๒๘ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๔ เป็นเรื่องด่วน ลำดับที่ ๖๘ ต่อมาวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ได้มีพระราชกฤษฎีกายกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๔ ทำให้ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวซึ่งค้างอยู่ในระเบียบวาระการประชุมของสภาผู้แทนราษฎรเป็นอันตกไป

๑.๕ เมื่อคณะรัฐมนตรีชุดใหม่มี นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี เข้าบริหารราชการแผ่นดิน กระทรวงกลาโหมได้แจ้งยืนยันร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๔ ต่อมาวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๔ กระทรวงกลาโหมได้แจ้งไม่ยืนยันร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวตามนโยบายรัฐบาลในขณะนั้น ทำให้การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้

๑.๖ กระทรวงกลาโหมเห็นว่า ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมีบางมาตราไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน จึงได้จัดทำร่างพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ใหม่ โดยนำร่างเดิมมาปรับแก้ไขในมาตราที่ไม่เหมาะสม และเพิ่มเติมมาตราที่จำเป็น ส่วนมาตราที่เหมาะสมแล้วได้คงเนื้อหาไว้ตามเดิม ทั้งนี้ หากร่างพระราชบัญญัติที่จัดทำใหม่มีผลใช้บังคับเป็นกฎหมายแล้ว จะทำให้กระบวนการยุติธรรมทหารมีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เมื่อคณะรักษาความสงบแห่งชาติเข้าบริหารราชการแผ่นดินแล้ว ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวต่อฝ่ายกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม คณะรักษาความสงบแห่งชาติเพื่อพิจารณา ฝ่ายกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม ฯ มีมติเมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๗ เห็นชอบในหลักการร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว และให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาต่อไปได้ คณะกรรมการกฤษฎีกา คณะที่ ๑๑ ได้ตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จ (เรื่องเสร็จที่ ๑๐๑๖/๒๕๕๗) ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เสนอเรื่องไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

พระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๙๘ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน บทบัญญัติหลายมาตราไม่เหมาะสมกับกาลสมัยเนื่องจากโครงสร้างและกิจการทางทหารได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม และบทบัญญัติบางมาตราไม่สอดคล้องกับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ดังนั้น สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้การใช้บังคับเหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบันและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ สมควรกำหนดให้ตำแหน่งตุลาการพระธรรมนูญและอัยการทหารได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งเพื่อให้สามารถดำรงตนอยู่ในความยุติธรรมได้อย่างสมเกียรติ จึงจำเป็นต้องเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้

๓. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๓.๑ ร่างพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ...) พ.ศ. มีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

๓.๑.๑ การออกระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

/แก้ไขให้ ...

แก้ไขให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมมีอำนาจออกข้อบังคับและระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้แทนการออกกฎกระทรวง เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติในพระราชบัญญัตินี้ที่กำหนดไว้ในบทบัญญัติเฉพาะเรื่องให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมมีอำนาจในการออกข้อบังคับและระเบียบโดยมิได้กำหนดให้มีการออกกฎกระทรวงแต่อย่างใด (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔) และกำหนดให้ระเบียบราชการของศาลทหารและอัยการทหารให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเพื่อเผยแพร่ให้ประชาชนทราบ (ร่างมาตรา ๔ เพิ่มมาตรา ๕ วรรคสี่)

๓.๑.๒ การกำหนดเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งตุลาการพระธรรมนูญและอัยการทหาร
กำหนดให้ตำแหน่งตุลาการพระธรรมนูญและอัยการทหารได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่ง โดยการกำหนดตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษและได้รับเงินเพิ่มนั้น จะต้องออกเป็นระเบียบกระทรวงกลาโหมโดยความเห็นชอบของกระทรวงกลาโหม (ร่างมาตรา ๕ เพิ่มมาตรา ๑๑/๑)

๓.๑.๓ กำหนดคดีที่ไม่อยู่ในอำนาจศาลทหาร
กำหนดให้คดีที่ต้องดำเนินในศาลเยาวชนและครอบครัวเป็นคดีที่ไม่อยู่ในอำนาจศาลทหาร โดยแก้ไขชื่อศาลคดีเด็กและเยาวชนเป็นศาลเยาวชนและครอบครัว เพื่อให้สอดคล้องกับชื่อศาลตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ (ร่างมาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔ (๓))

๓.๑.๔ อำนาจของศาลจังหวัดทหารในการพิจารณาพิพากษาคดีอาญา
กำหนดให้ศาลจังหวัดทหารมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญาได้ทุกบทกฎหมาย เว้นแต่คดีที่จำเลยมีศทหารชั้นสัญญาบัตร เพื่อแก้ปัญหามาตรา ๑๙ วรรคสามเดิมซึ่งบัญญัติให้คดีที่ศาลจังหวัดทหารไม่มีอำนาจพิพากษา ให้ศาลจังหวัดทหารความเห็นส่งสำนวนไปให้ศาลมณฑลทหารหรือศาลทหารกรุงเทพพิพากษาได้ ทั้งที่ตุลาการพระธรรมนูญในศาลมณฑลทหารหรือศาลทหารกรุงเทพไม่ได้ออกนั่งพิจารณาคดีนั้น ขัดต่อรัฐธรรมนูญตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๒๔/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๔๖ (ร่างมาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๙)

๓.๑.๕ อำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่อุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งโดยตรง
ไปยังศาลทหารสูงสุด
กำหนดให้ศาลทหารสูงสุดมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่อุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลทหารกลาง และคดีที่อุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลทหารชั้นต้นโดยตรงไปยังศาลทหารสูงสุด เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๑/๑ (ร่างมาตรา ๘ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง)

๓.๑.๖ ระเบียบเกี่ยวกับเงินรางวัล ค่าตอบแทน ค่าป่วยการ ค่าพาหนะเดินทาง
ค่าเช่าที่พัก และค่าใช้จ่ายอย่างใด ๆ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมมีอำนาจออกระเบียบเกี่ยวกับเงินรางวัล ค่าตอบแทน ค่าป่วยการ ค่าพาหนะเดินทาง ค่าเช่าที่พัก และค่าใช้จ่ายอย่างใด ๆ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เพื่อให้สอดคล้องกับการจ่ายค่าใช้จ่ายตามที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ร่างมาตรา ๙ เพิ่มมาตรา ๔๕/๑)

๓.๑.๗ การควบคุมผู้ต้องหาในกรณีพิเศษ
กำหนดให้ผู้บังคับบัญชาทหารมีอำนาจสั่งควบคุมผู้ต้องหาที่เป็นบุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหารได้ในกรณีพิเศษ เช่น ทหารกระทำผิดขณะที่หน่วยทหารไปปฏิบัติราชการ

นอกราชอาณาจักร ระหว่างอยู่ในเรือรบที่อยู่นอกราชอาณาจักร เป็นต้น (ร่างมาตรา ๑๐ แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๔๖)

๓.๑.๘ สิทธิของผู้เสียหายและจำเลย

กำหนดให้ศาลทหารตั้งนายให้แก่จำเลยโดยให้ศาลจ่ายเงินรางวัลและค่าใช้จ่ายแก่นายที่ศาลตั้งโดยคำนึงถึงสภาพแห่งคดีและสภาวะทางเศรษฐกิจ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิ ในกระบวนการยุติธรรมของผู้เสียหายและจำเลย (ร่างมาตรา ๑๑ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๖)

๓.๑.๙ หลักการห้ามศาลทหารพิพากษาเกินคำขอ

กำหนดห้ามมิให้พิพากษาหรือสั่งเกินคำขอหรือที่มีได้กล่าวในฟ้อง เพื่อให้ การพิพากษาหรือการสั่งของศาลทหารสอดคล้องกับมาตรา ๑๔๒ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ร่างมาตรา ๑๒ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๐)

๓.๑.๑๐ การอุทธรณ์และฎีกา

กำหนดให้โจทก์ จำเลย ผู้มีอำนาจแต่งตั้งตุลาการ หรือผู้มีอำนาจ สั่งลงโทษ อุทธรณ์หรือฎีกาคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลทหารในเวลาปกติได้ภายในสามสิบวัน นับแต่วันอ่าน หรือถือว่าได้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งให้จำเลยฟัง (ร่างมาตรา ๑๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๑ วรรคหนึ่ง) และกำหนดเพิ่มให้ผู้มีสิทธิอุทธรณ์หรือฎีกาสามารถอุทธรณ์ปัญหาข้อกฎหมายโดยตรงต่อศาลทหารสูงสุด เพื่อเป็นการลดปริมาณคดีที่จะเข้าสู่การพิจารณาของศาลทหารกลาง และเพื่อให้การวินิจฉัยคดีเฉพาะในปัญหา ข้อกฎหมายเป็นไปโดยรวดเร็ว (ร่างมาตรา ๑๔ เพิ่มมาตรา ๖๑/๑)

๓.๑.๑๑ การบังคับคดีในกรณีหญิงมีครรภ์

กำหนดวิธีการบังคับคดีกรณีหญิงมีครรภ์ต้องคำพิพากษา ให้ประหารชีวิต โดยกำหนดให้รอการประหารชีวิตไว้ก่อนจนกว่าจะพ้นกำหนดสามปีนับแต่คลอดบุตร แล้วให้ลดโทษประหารชีวิตลงเหลือจำคุกตลอดชีวิต ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับการบังคับคดีในกรณี หญิงมีครรภ์ตามมาตรา ๒๔๗ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ร่างมาตรา ๑๕ แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๖๔ วรรคหนึ่งและวรรคสอง)

๓.๒ ร่างพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. กำหนดให้ กระทรวงกลาโหมออกระเบียบว่าด้วยเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งตุลาการพระธรรมนูญและอัยการทหาร (ร่างมาตรา ๕ เพิ่มมาตรา ๑๑/๑) และระเบียบเกี่ยวกับการจ่ายเงินรางวัล ค่าตอบแทน ค่าป่วยการ ค่าพาหนะ เดินทาง ค่าเช่าที่พัก และค่าใช้จ่ายอย่างใด ๆ แก่นาย ล่าม พยาน นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ เจ้าพนักงานผู้ส่งหมาย หรือบุคคลอื่นใด (ร่างมาตรา ๙ เพิ่มมาตรา ๕๕/๑) ทั้งนี้ โดยความเห็นชอบของ กระทรวงการคลัง ขณะนี้อยู่ระหว่างการจัดทำร่างระเบียบกระทรวงกลาโหมดังกล่าว เพื่อให้สามารถเสนอ กระทรวงการคลังให้ความเห็นชอบได้ทันที หากร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวใช้บังคับเป็นกฎหมายแล้ว

๔. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงกลาโหม (สำนักงานปลัดกระทรวง) และกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) ได้มีหนังสือแจ้งยืนยันให้ความเห็นชอบกับการแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้ว

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงกลาโหมพิจารณาแล้วเห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อมีมติให้ความเห็นชอบ
กับร่างพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจ
พิจารณาแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อกรุณานำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

ประวิตร

(ประวิตร วงษ์สุวรรณ)

รองนายกรัฐมนตรี

และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

สำนักงานปลัดกระทรวง

กรมพระธรรมนูญ

โทร. ๐ ๒๒๒๔ ๖๒๖๔

โทรสาร ๐ ๒๒๒๕ ๙๗๐๐